1858.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 15 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 14 Januarij.

Blijkens eene hierachter voorkomende advertentie doen ook regenten van het evang. luthersch wees- en oudeliedenhuis een beroep op de liefdadigheid der ingezetenen. Ook hunne administratie is bezwaard met een schuldenlast uit de vroegere ongunstige jaren voortgesproten. Niemand zal, gelooven wij, aarzelen ook hun de behulpzame hand te bieden, ten einde die bezwaren te boven te komen en ook dat gesticht voor achteruitgang te behoeden. De uitkomst eener onlangs gehoudene collecte heeft doen zien dat de hulp van Leydens ingezetenen, daar waar het een nuttig werk betreft, niet te vergeefs wordt ingeroepen. De drangredenen, die toenmaals tot milde gaven hebben aangespoord, zijn ook op het bovengenoemde gesticht toepasselijk. Moge de verwachting van hh. regenten ook ditmaal worden vervuld, en zij daardoor in staat worden gesteld om in hun moeijelijk werk met nieuwen moed voort te gaan.

— Volgens de rolle aan de hoogeschool alhier was het aantal studenten op den 31sten December 1857 ingeschreven als volgt: alhier studerende wis- en natuurkunde 14, letteren 25, geneeskunde 92, regten 197, godgeleerdheid 190; te zamen 488.

Aan de athenaea studerende doch alhier ingeschreven tot het afleggen der examina: wis- en natuurkunde 2, letteren 8, geneeskunde 48, regten 39, godgeleerdheid 37; te zamen 134.

— Op 25 Februarij aanst. zal alhier de openbare aanbesteding plaats hebben van het bouwen van een stads-ziekenhuis, in verband te brengen met het Akademisch Nosocomium, aan de Oude Vest.

— Door den secretaris-rentmeester van Delfland was tegen een ingezetene van 's Hage een dwangbevel uitgegeven tot [illegible] buitengewonen omslag voor sluisgeld en tot bestrijding der kosten voor den aanleg van nieuwe werken ter zeeoever-verdediging voor het dienstjaar 1857/58. Naar wij vernemen heeft de in deze betrokkene het gevorderde bedrag betaald, doch onder protest met reserve van regt tot terugvordering wanneer hij het goedvindt. Door den aangeslagene wordt vooral bestreden de bevoegdheid van het hoogheemraadschap om gewone en buitengewone omslagen te doen tot het aanleggen van werken ter zeeoever-verdediging, en wel op grond, dat het hoogheemraadschap tot die werken niet gehouden noch verpligt is en het deze werken mitsdien niet willekeurig ten laste der ingelanden mag verrigten. Immers, zoo vroeger het hoogheemraadschap deze werken ten uitvoer legde, het geschiedde als gedelegeerde der houtvesterij, niet qua heemraden, en daar nu de houtvesterij de duingronden aan zich heeft getrokken en nog behoudt, zonder medewerking in de zeeoever-verdediging, is het heemraadschap van deze delegatie ontzet en niet gehouden de zeeoever-verdediging daar te stellen.

— Het *Hbl.* berigt dat in de vergadering van aandeelhouders der Nederl. handelmaatschappij de door het bestuur voorgestelde wijziging van de statuten is aangenomen.

— Nabij Nieuwveen zijn dezer dagen 2 personen, een vader en zoon, die op schaatsen eene groote waterplas wilden oversteken door het ijs gezakt en verdronken. Zij hadden uit voorzigtigheid hunnen weg langs den kant genomen, maar daar was juist het ijs zwak en gevaarlijk.

— Te Gouda is aan onderscheidene personen de St. Helena-medaille toegekend, onder anderen aan eene zekere vrouw Piedi, appelenverkoopster, vroeger vivandière bij het Fransche leger in Rusland, in welke hoedanigheid zij 200 uren boven Moskou is geweest.

— Uit Velp wordt het volgende gemeld: In den nacht van den 10den op den 11den dezer zijn op 's konings paviljoen Bronbeek eenige dieven door middel van een ladder op de koetshuizen geklommen, ten einde het daarop zijnde lood magtig te worden. Nadat men reeds eene aanzienlijke hoeveelheid had opgerold, is de bewaarder van de villa wakker geworden en zoo stil mogelijk naar buiten gegaan, ten einde de daders op heeter daad te kunnen overvallen. De dieven schijnen de beweging van den bewoner vroegtijdig genoeg vernomen te hebben om te kunnen ontsnappen, hebbende zij echter het opgerolde lood moeten achterlaten.

— Te Doesburgh is den 2den dezer, in den ouderdom van ruim 72 jaren, overleden de heer J. A. Beijer, gepens. kolonel, kommandant van het korps mariniers, ridder der orde van den Nederl. Leeuw en kommandeur van die der eikenkroon.

— Men zal zich herinneren dat vroeger melding is gemaakt van een diefstal van schapen, nabij Sneek, waarbij de dieven het vleesch uitgenomen, doch hun overige huiden achtergelaten. Deze zaak is Maandag ll. door het prov. geregtshof van Friesland behandeld. Een 15-tal getuigen werd gehoord, op wier bezwarende verklaringen door de 3 beschuldigden slechts met eene hardnekkige ontkentenis werd geantwoord, ofschoon een hunner vroeger de misdaad had bekend. Het openb. minist. eischte hunne schuldigverklaring en veroordeeling tot gevangenisstraf van 5—10 jaren, met daarenboven voor den een verhooging van de straf met 1/3. De uitspraak zou op den volgenden dag plaats hebben.

— Uit Deventer wordt gemeld dat men ook daar den IJssel nog nimmer zoo droog heeft gezien als thans, zelfs de haven niet uitgezonderd. Hoe jammerlijk nadeelig die lage waterstand ook in vele opzigten zij, vinden echter vele nijveren daardoor eenen aardigen stuiver winst; honderden mannen namelijk woelen het strand om, ten einde manden vol beenderen uit te graven, die ongeveer 1 à 2 voet onder het zand bedolven liggen. Overigens worden bij dat werk vele andere voorwerpen gevonden, die van de schepen als anderzins sedert onheugelijke jaren waren verloren geraakt. Zoo vond een hunner onlangs nog een zilveren horologie, een ouden gulden, enz., terwijl anderen weder gelukkig waren in het opgraven van nog min of meer bruikbare voorwerpen van tin, aardewerk en dergelijken.

— Dezer dagen zijn bij het instructie-bataillon te Kampen weder 57 jongelingen aangekomen, die allen na afgelegd examen zijn toegelaten. Men prijst algemeen zeer hoog de inrigting voor die jongelieden, zoowel wat betreft het inwendige der caserne als de wijze waarop zij aldaar behandeld worden.

— Te Middelburg is eene bejaarde vrouw overleden, die van liefdegiften leefde. Bij haren dood bleek het dat zij een niet onbelangrijk vermogen in effecten had belegd.

— Onlangs is gemeld, dat men in Pruissen, niet verre van de grenzen, op de hoogten van Kerkrade, in Limburg, twee steenkolen-lagen had ontdekt, en dat men de mogelijkheid veronderstelde, dat deze lagen zich ook [illegible] uitstrekten. Thans wordt uit Maastricht gemeld, dat door twee vereenigingen in het gehucht Ham, gemeente Kerkrade, grondboringen zijn ingesteld, ten einde deze zaak te onderzoeken, en te vernemen of dergelijke lagen met voordeel zouden kunnen worden ontgonnen en bewerkt; en dat ook in de gemeente Mheer dergelijke boringen plaats hebben.

— De zittingen van de Luxemburgsche kamer zijn op den 9den dezer gesloten. De begrooting is wel goedgekeurd maar er ontbreekt nog de tweede aanneming, welke 24 uren na de eerste moet plaats hebben. Daartoe zou op den 11den eene buitengewone zitting worden gehouden.

— Door het tweede genootschap van Teylers stichting is voor 1858 de volgende prijsvraag uitgeschreven:

Uit de onderzoekingen van Niepce de St. Victor is gebleken, dat sommige ligchamen de eigenschap bezitten, om, na eenigen tijd aan het zonlicht blootgesteld te zijn geweest, eene scheikundige werking te weeg te brengen op photografisch papier. Het is van hoog belang, dat dit verschijnsel nader onderzocht worde. Men vraagt derhalve:

1°. Bij welke ligchamen wordt deze eigenschap waargenomen en hoe hangt zij te zamen met de zamenstelling in den physischen toestand dezer ligchamen?

2°. Brengt electrisch of ander kunstlicht, dezelfde verschijnselen als het zonlicht te weeg?

Men verlangt het een en ander door nieuwe proefnemingen onderzocht te zien.

De prijs voor de bestgekeurde verhandeling, in antwoord op deze prijsvraag, is eene gouden medaille ter innerlijke waarde van *f* 400.

De verhandelingen moeten in haar geheel worden ingezonden vóór den 1sten April des jaars 1859, ten einde vóór of in de maand April des jaars 1860 te worden beoordeeld.

De in te zenden antwoorden moeten, zonder naam en alleen met eene spreuk onderteekend, voorzien van een verzegeld briefje, dezelfde spreuk ten opschrift voerende, en van binnen den naam en de woonplaats des schrijvers, gezonden worden aan het fundatie-huis van wijlen den heer P. Teyler van der Hulst, te Haarlem.

's GRAVENHAGE, 14 Januarij.

Bij kon. besluit is de oprigting bepaald van eene kamer van koophandel en fabrieken te Goes. Deze kamer zal uit 5 leden bestaan.

— Aan den gepensioneerden majoor der infanterie van het leger in Nederl. Indië, J. G. M. Timmerman, is verleend de titulaire rang van luitenant kolonel.

— Bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt is bevorderd tot officier van gezondheid 2de kl., de officier van gezondheid 3de kl. K. W. Gratama.

— Gisteren, bij gelegenheid van het Russische nieuwjaar, heeft er in de

kapel van H. M. de koningin-moeder eene plegtige dienst plaats gehad, waarbij de leden van het Russisch gezantschap en al de alhier zich bevindende Russische onderdanen tegenwoordig waren. Des middags was er een groot diner bij H. M.

— Z. M. de koning heeft *f* 50 uit zijne bijzondere fondsen geschonken ten behoeve van de noodlijdenden, door den brand op het Slijkeinde, met aanwijzing van de wijze waarop Z. M. verlangt, dat die gift onder de beide gezinnen zal verdeeld worden. Het gezamentlijk bedrag der gelden bij dº. Zaalberg tot dat einde ontvangen, is geklommen tot boven de *f* 400.

— Het heeft H. K. H. prinses Frederik der Nederlanden behaagd een zeer fraai geschenk voor de weldadigheids-loterij, ten behoeve der israelitische armen te Paramaribo, te geven.

— Door den kanselier der beide orden is bekend gemaakt aan alle Nederlandsche onderdanen, begiftigd zijnde met de medaille van St. Helena, onlangs door den Keizer der Franschen ingesteld, dat de vergunning tot het dragen derzelve per request aan de kanselarij der beide orden moet worden aangevraagd.

— De alhier ontvangen berigten betreffende den gezondheidstoestand van Z. M. den koning van Wurtemberg blijven van geruststellenden aard, waardoor dan ook het voorgenomen vertrek van H. M. de koningin derwaarts voorloopig blijft uitgesteld.

— Men wil weten, dat Z. K. H. prins Frederik naar Berlijn zal vertrekken, wanneer prins Friedrich Wilhelm van Pruissen na de voltrekking van zijn huwelijk met de koninklijke prinses van Engeland in die hoofdstad zal zijn teruggekeerd.

— Gisteren is door den minister van justitie aan de hoofd- en verdere ambtenaren van zijn departement een diner aangeboden.

— Volgens een bij de regering ontvangen berigt uit Triest, heerschten bij het vertrek der brievenmaal van Batavia, op den 25sten Nov. ll., orde en rust allerwege in Neêrl. Indië. Bijzonder nieuws was er niet.

— Z. Exc. baron Sirtema de Grovestins, Ned. gezant te Madrid, zal spoedig het vaderland verlaten om naar zijnen post terug te keeren. Eene commissie van het comité der houders van Spaansche uitgestelde schuld van 1831 heeft op nieuw de regeling dezer zaak aan de zorgen van Z. Exc. dringend aanbevolen.

— Op den 4den dezer is alhier het geneeskundig gesticht voor minderjarige idioten geopend. Het ruime gebouw is in twee afdeelingen gescheiden; elk dezer afdeelingen weder in twee klassen. In de eerste klasse wordt *f* 600 's jaars betaald en in de tweede *f* 300 of *f* 250. Reeds zijn er 7 personen in opgenomen. Als directeur is opgetreden de heer J. Donkersloot; vroeger plattelands-heelmeester; zijne vrouw is als directrice aangesteld. De heer F. G. Eikendal, med. en chir. doctor is als vaste geneesheer aangesteld, terwijl aan het gesticht eene school is verbonden, onder de leiding van den heer Emte Kingma, waar, behalve de verpleegden uit het gesticht nog bovendien een dertigtal ongelukkigen, die alhier wonen, zijn opgenomen. H. M. de koningin heeft gisteren bovengenoemd gesticht met een bezoek vereerd.

— De kolonel Charras is thans van Brussel alhier aangekomen.

— Heden morgen zijn in de garnizoens ziekenzaal alhier ongeveer 100 manschappen van het regiment grenadiers en jagers, die de koepokinenting nog niet hadden ondergaan, gevaccineerd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 13 Januarij.

Dezer dagen is er veel geschreven over den Franschen kolonel Charras, die zich hier te lande reeds sedert geruimen tijd heeft opgehouden en aan wien de regering bevel zou hebben gegeven het land te verlaten. De tegenstanders van de regering hadden niet nagelaten om daarvan partij te trekken, en de ministers te beschuldigen dat zij zich door Franschen invloed lieten beheerschen. Dit laatste had veel waarschijnlijks, omdat de heer Charras onlangs een werk heeft uitgegeven over de gebeurtenissen bij Waterloo, waarvan sommige bladzijden niet welgevallig aan de Fransche regering zijn. Men verneemt thans dat deze zaak op eene voldoende wijze is geschikt, en dat de kolonel bij afwisseling in Belgie en in Nederland verblijf zal houden. Later zullen er misschien nog wel omstandigheden bekend worden, die meerder licht over deze nog eenigzins duistere zaak zullen verspreiden, daar vroeger, onder een minder vrijzinning bestuur, de kolonel steeds ongemoeid is gebleven.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Januarij.

H. M. de koningin heeft aan de weduwe van generaal Havelock vertrekken in het paleis van Hampton-Court, ter bewoning, doen aanbieden. Te Sunderland, de geboorteplaats van den generaal, zal voor hem een gedenkteeken worden opgerigt.

— Door de thans uit Indië ontvangen berigten wordt het vroeger gemelde grootendeels bevestigd, onder bijvoeging van nog enkele bijzonderheden, namelijk dat aan de Europesche regementen, die in aantogt zijn, bevel is gegeven te Benares op te houden, op grond dat de opstandelingen van Oude, 150,000 man sterk, tegen Lucknow oprukken. Omtrent de nederlaag door generaal Windham te Cawnpore geleden verneemt men het volgende. De generaal had op 26 Nov. de opstandelingen geslagen en was daarop binnen zijne verschansingen terug getrokken. Des avonds hebben de opstandelingen, die inmiddels aanzienlijke versterkingen hadden ontvangen, zijn kamp overvallen en in brand gestoken. Toen generaal Windham daarop eenen uitval deed zag hij zich door eene geduchte overmagt omringd, waarvoor hij moest zwichten; twee regimenten werden bijna geheel vernield. Deze nederlaag van de Engelschen bewijst dat de inlandsche soldaten stoutmoedig zijn en in staat de Europesche troepen te overwinnen. Er zullen weder eenige overwinningen noodig zijn om den zedelijken indruk van het gebeurde bij de zoo krijgszuchtige bevolking van Oude uit te wisschen.

— De *Times* maakt nog de volgende berigten, bij de O. I. compagnie ontvangen, openbaar. De troepen van Rewyah hebben tweemalen de opstandelingen van Myhire geslagen. Mehidpore is door de opstandelingen uitgeplunderd, maar op 12 November zijn zij op hunne beurt door de Engelsche ruiterij geslagen. Neemuch is bevrijd geworden. Op sommige plaatsen is men op nieuw tot ontwapening van troepen moeten overgaan. Ook deelt hetzelfde blad een berigt mede uit Calcutta, vermeldende dat twee Europesche soldaten de stad Lucknow in de lucht hebben doen springen, waarbij een groot aantal opstandelingen, en waarschijnlijk ook de genoemde soldaten, waren omgekomen.

Voorts zijn de ontvangen berigten zoo verward, dat er niets met zekerheid uit opgemaakt kan worden, dan alleen dat de gemeenschap tusschen Bombay en Calcutta is afgebroken, en juist dit verwekt groote ongerustheid. De ministeriële bladen gaan voort de gebeurtenissen in een gunstig licht te stellen, maar men vraagt, wat de afbreking van die gemeenschap beteekent, waaromtrent men geene redenen weet op te geven. Is het niet een bewijs dat de opstand in het midden van Indië eer toe- dan afneemt.

— Het volgende verslag van de wijze, waarop de troepen in Indië van Calcutta naar het oorlogstooneel worden verzonden, doet zien hoevele moeijelijkheden daaraan zijn verbonden. Eerst gaan de troepen, langs den spoorweg, tot op 140 mijlen van Calcutta, naar Raneegunge, waar een blijvend kamp is, en van daar worden zij op drie verschillende wijzen, namelijk met behulp van paarden, ossen en koelies, landwaarts in gezonden. Het eerste dezer vervoermiddelen dient alleen voor de bevelvoerende officieren, en bestaat in een overdekt rijtuig, hetwelk getrokken wordt door paarden, die om de vier of vijf mijlen verwisseld worden. Die rijtuigen kunnen tachtig mijlen per dag afleggen. Somtijds zit een inlandsch bediende of wel een Engelsch soldaat als schildwacht op de bok. De door ossen of Koelies getrokken rijtuigen zijn insgelijks overdekt. In het laatstgenoemd geval bestaat de bespanning uit 10 inlanders. De door ossen getrokken rijtuigen eindelijk bevatten 4 man, die beurtelings gaan en rijden, op welke wijze men dertig mijlen in de 24 uren kan afleggen. De dienst is voor het transport van 250 manschappen per dag geregeld.

— Het Indische opperhoofd Soorat Singh heeft tijdens de uitbarsting van den opstand in Oude groote diensten aan de Engelschen bewezen. Eenige heeren uit Indië, dit gedrag willende beloonen, hebben te Birmingham een geschenk voor hem doen vervaardigen. Het bestaat uit een buks met twee loopen, een geweer met twee loopen en een koppel ruiterpistolen, alles kostbaar met goud en zilver ingelegd. Op eene zilveren plaat op de buks staat te lezen: vereerd aan den Sirdar Soorat Singh door eenige Engelsche heeren uit Benares, Jannpore en Oude, als bewijs van hunne bewondering voor zijn [illegible] gedrag tijdens den opstand van 1857.

— De *Leviathan* is weder eenige voeten het water genaderd. Men verwacht dat het werk eerst tegen het einde der maand, tijdens het springtij, volbragt zal worden.

— Bij eenen brand, die gisteren nacht in een logement in Gray's Inn-lane plaats had, zijn twee bejaarde lieden omgekomen.

— De bisschop van Oxford heeft den hem ondergeschikte geestelijken aangeschreven om aan gescheidene echtgenooten, zoo lang de andere partij in leven is, de kerkelijke inzegening van een nieuw huwelijk te weigeren. Dit is in regtstreekschen strijd met het beginsel der nieuwe wet op de echtscheiding.

— De volgende waarneming kan niet onbelangrijk geacht worden voor de wetenschap en scheepvaart. De Torres-straat, tusschen Nieuw-Holland en Nieuw-Guinea, is altijd zeer moeijelijk te bevaren geweest, wegens het aantal kleine eilanden en klippen daarin gelegen; doch diepe en op de kaart aangewezen doorgangen maakten het evenwel voor den ervaren en voorzigtigen schipper mogelijk deze zeestraat te bezeilen. Thans echter zijn op last der Engelsche admiraliteit nieuwe hydrografische onderzoekingen gedaan, waaruit gebleken is, dat die doorgangen zoodanig begroeid zijn met zeegewassen, dat de vaart met groote schepen onmogelijk geworden is. De kalkaardige polijpen van deze zee groeijen met zooveel kracht aan, dat, volgens eene berekening, de Torres-straat na 20 jaren op verschillende punten geheel afgesloten zal zijn, indien de groei dier zeegewassen zoo blijft voortgaan. In 1606 waren er slechts 26 eilandjes in; thans meer dan 150; zonder nog die mede te tellen, welke de jongste onderzoekingen der admiraliteit hebben doen kennen.

— Te Sidney, in Australië, is een bedrog gepleegd bij de bank, door middel van valsche brieven met de Engelsche post ontvangen. In die brieven werd aan den heer de Miranda door de firma Baring Brothers en Cº. een crediet bij de bank verleend van 20,000 £. Nadat de genoemde Miranda over die gelden had beschikt, heeft hij zich uit de voeten gemaakt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Januarij.

Het plan van den ingenieur de Gamond, om Engeland en Frankrijk door middel van een onderzeeschen tunnel te verbinden, is, naar men verneemt, niet alleen door den keizer, maar ook door eene tot het onderzoek daarvan benoemde commissie uitvoerbaar geacht en aanbevolen.

— Men verneemt nu weder dat prins Napoleon zijne reis naar Palestina tegen de lente zal ondernemen en dat het stoomschip *Eylau* ter zijner beschikking is gesteld.

— Volgens den *Annuaire Protestant* voor 1858 bedraagt de som op het budget voor protestantsche eeredienst voor dit jaar 1,375,936 fr., waarvan 855,000 fr. strekken als tractement voor 530 hervormde, en 402,450 voor 253 luthersche predikanten.

— Gisteren had de begrafenis plaats van het stoffelijk overschot van m^lle^ Rachel. Gelijk te verwachten was, nam een aanzienlijk deel der bevolking deel aan deze treurige plegtigheid. Men heeft slechts met moeite de menigte kunnen bedwingen, en twee eskadrons ruiterij waren daartoe niet voldoende. De lijkwagen was met 6 paarden bespannen en de slippen van het lijkkleed werden gedragen door den baron Taylor, de heeren Geffroy, A. Dumas den vader, en Auguste Maquet. Het lijk werd gevolgd door al de aan het Théâtre Français verbondene tooneelspelers en verder door eene menigte letterkundigen, kunstenaars en voorname israëliten.

De opper-rabbijn van het consistorie te Parijs heeft aan het graf eenige woorden gesproken, met oogmerk om haren overgang tot het christendom te logenstraffen. Na hem spraken de hh. Maquet en Bataille. Vooral heeft de talentvolle Jules Janin, die daarna het woord voerde, diepen indruk op de gemoederen gemaakt. Hij herdacht het verlies van zoo vele uitstekende personen door Frankrijk in den jongsten tijd geleden, en bragt daarbij eene hulde aan eenen dichter, die van zijn vaderland verwijderd leeft. Het graf, dat hij voor zich geopend zag, bragt hem onwillekeurig diens verbanning, als een ander graf, voor den geest. Nadat nog eenige dichtregelen waren uitgesproken, besloot de opper-rabbijn de plegtigheid met de gebruikelijke gebeden. Overeenkomstig de gewoonte bij de israëliten zullen gedurende 16 dagen, des morgens ten 8 en des namiddags ten 4 ure, gebeden worden gedaan door een rabbijn, in de woning waar het lijk alhier het laatst heeft vertoefd.

Van de twee zonen van de overledene was de jongste bij de plegtigheid tegenwoordig.

— De *Moniteur* bevat de afkondiging van het tractaat van handel en vriendschap, op 15 Aug. tusschen Frankrijk en het koningrijk Siam gesloten. Daaruit blijkt dat de Franschen dezelfde regten en voorregten genieten als die, welke aan de meest begunstigde natiën zijn toegekend. Zij zullen hunne eeredienst vrijelijk kunnen uitoefenen en verspreiden, en allerwegen in Siam kerken kunnen aanbouwen, mits zich houdende aan de bepalingen der wetten van het land. De Franschen zullen echter alleen te Bangkok en in den omtrek zich op eene blijvende wijze kunnen vestigen. De eigendommen van Franschen, die in het land komen te overlijden, zullen aan hunne erfgenamen, of aan den consul worden overgegeven.

— Men schat op dit oogenblik alhier het getal der lijders aan de griep op bijna 100,000.

— Den 7^den^ Maart zal van Marseille weder een pelgrimstogt naar Jeruzalem ondernomen worden. De reis zal 2 maanden duren. De reizigers, die zich aan dezen togt aansluiten, betalen voor alle onkosten 1250 fr. voor de 1ste klasse, en 1000 fr. voor de 2de klasse.

— De *Pays* deelt eenige bijzonderheden mede omtrent de maatregelen door den keizer van Japan genomen ter uitvoering van de gesloten verdragen. Tot opzigter van de havens van Nagasaki, Simoda en Hokodadi is benoemd de prins Hayaski, die te Simoda zijn verblijf zal houden en welke stad door eenen electrischen telegraaf met Jedo zal worden verbonden. De keizer heeft van de Amerikanen het model van eenen zoodanigen telegraaf ontvangen, dat hem zeer voldeed. De prins Hayaski is een zeer verstandig man en vrij van vooroordeelen. Ook is hij verschillende talen magtig, waardoor hij in staat werd gesteld om betrekkingen aan te knoopen met de gezanten der vreemde mogendheden. De tegenwoordige keizer is meer verlicht dan zijn voorganger, die zich gedurende zijn bestuur als een vijand van vooruitgang heeft doen kennen.

— Een Engelsch vaartuig van Noukahiva te Honoroeroe (Sandwichs-eilanden) aangekomen heeft aldaar de tijding aangebragt, dat de Franschen op de Marquesas-eilanden in moeijelijkheden zijn geraakt met de bewoners van het dal Typee. De kanibalen wilden eene vrouw offeren, en door tusschenkomst van den Franschen gezant was zulks, hoewel niet zonder tegenstand, belet. Eenigen der inboorlingen zijn bij die gelegenheid gedood.

SPANJE.

MADRID, 12 Januarij.

De koningin heeft heden de zitting der cortes geopend en mogt daarbij van de vergadering ondubbelzinnige blijken van gehechtheid ontvangen. In de troonrede gaf H. M. hare blijdschap te kennen over de geboorte van eenen troonopvolger. Zij kondigde aan, dat de Paus geneigd was om den verkoop der kerkelijke goederen goed te keuren. H. M. neemt de bemiddeling aan van Frankrijk en Engeland in het geschil met Mexico. De zeemagt zal worden vermeerderd. De organieke wetten, uit de grondwet voortvloeijende, alsmede de kieswet en de wet op de drukpers zullen worden aangeboden, benevens wets-ontwerpen tot dekking van het bestaande tekort. De geheele rede ademde eenen verzoenenden geest en getuigde van de zucht der regering om met gematigdheid den vrijzinnigen weg te bewandelen.

— Door de kamer van afgevaardigden is de heer Bravo Murillo, candidaat der reactionaire partij, tegen den wensch der regering, met 126 tegen 118 stemmen tot voorzitter gekozen.

ITALIË.

De kardinaal Falionera heeft aan den Paus verzocht om de gevangenschap van den marquis Campana, directeur van de bank van leening, in huisarrest te veranderen. Dit verzoek is echter van de hand gewezen.

— Meer en meer komt men tot de overtuiging, dat de verwoestingen, welke de aardbeving in het koningrijk Napels veroorzaakt heeft, grooter zijn, dan wanneer een bloedige oorlog in die gewesten gewoed had. Zoo is de welvaart in de provincie Principato ulteriore voor vele jaren vernietigd. De gezonde middelen, om verzachting in die ellende te brengen, zijn niet toereikend. Ook de Paus heeft uit zijne bijzondere middelen eene belangrijke som gezonden en den bisschoppen aanbevolen, om door een beroep op de christelijke liefde het hunne te doen.

— In de Sardinische kamer van afgevaardigden is dezer dagen de verkiesbaarheid van de kannunniken ter sprake gekomen. Het gold de vraag, of de gehoorzaamheid, welke deze personen aan hunne geestelijke opperhoofden verschuldigd zijn, boven al aan de bevelen van het hof van Rome, hen in wereldlijke aangelegenheden wel onafhankelijk genoeg laat en vereenigbaar is met de betrekking van afgevaardigde. Over dit punt heeft de kamer drie dagen beraadslaagd, en is eindelijk, zonder eene eindbeslissing te nemen, tot het besluit gekomen (met 83 tegen 60 stemmen) om de benoeming van den kanunnik Marongiu te vernietigen. Hoewel door deze stemming de kannunniken niet van de vertegenwoordiging zijn uitgesloten, zoo gelooft men toch dat omtrent de overige vier kannunniken, die tot leden der kamer zijn gekozen, een gelijk besluit zal genomen worden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 12 Januarij.

De president-minister von Manteuffel heeft de zittingen der beide kamers geopend. In de bij die gelegenheid gehouden rede verklaarde de minister, dat de ziektetoestand des konings thans van dien aard is, dat er alle hoop bestaat op eene volkomene herstelling, alsmede dat prins Frederik Wilhelm van Pruissen zich in den echt zal begeven met de oudste dochter van koningin Victoria. Wat de Holstein-Lauenburgsche quaestie betreft, zoo heeft Pruissen besloten om in vereeniging met de overige Duitsche mogendheden, Duitschlands regten en belangen met kracht te handhaven. Onder de wetten door den minister aangekondigd behooren, behalve de begrootings-ontwerpen, die betreffende de sluiting der banken, betreffende de kolonisatie in de oostelijke provinciën, onderscheidene handels-verdragen en een over de schorsing der woekerwet. Omtrent de staatsinkomsten verklaarde hij dat die in het afgeloopen dienstjaar waren toegenomen, waardoor de regering in staat is gesteld om, behalve de bestrijding van eenige buitengewone uitgaven, het tractement der lagere ambtenaren te verhoogen.

De gunstige verklaring in de troonrede omtrent den gezondheidstoestand des konings is het gevolg van het daaromtrent gevraagde gevoelen van dr. Schönlein, lijfarts des konings, die zich in dien zin moet hebben uitgelaten.

— Gedurende het afgeloopen jaar zijn over Bremen vertrokken 49,370 landverhuizers, tegen 36,488 in 1856. Van deze begaven zich 936 naar Australië, 322 naar Zuid-Amerika en de overigen naar Noord-Amerika.

Over Hamburg zijn in 1857 vertrokken 28,568 landverhuizers, tegen 13,822 in 1856. Daarvan vertrokken 20,395 naar New-York, 4208 naar Quebec, 1734 naar Zuid-Amerika en 1203 naar Australië.

— Uit Hamburg wordt gemeld dat de voorraad koffij aldaar aanwezig alle berekening te boven gaat. Ook blijft de boter onverkocht, die door het lange staan bedorven reeds tot wagensmeer wordt gebruikt.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 11 Januarij.

De opening van de handels-akademie is nu op den 13^den^ dezer bepaald.

— Baron v. Czörnig heeft in de akademie van wetenschappen eene voordragt gehouden over de doorgraving van de landengte van Suez. Hij heeft daarbij beweerd, dat, indien deze belangrijke onderneming tot stand mogt komen, men daarvan kan verwachten een tolstelsel voor het midden van Europa, het behoud van den vrede der wereld, een magtig verbond der volkeren, en de beschaving van het Oosten; — maar, voegde hij er bij: „deze doorgraving, de spoorwegen, de stoomschepen, de telegrafen, dit alles kan nog niet baten, indien men zich binnen de staten niet vrijelijk kan bewegen.” Deze laatste woorden verwekten veel opzien en droegen aller goedkeuring weg.

— Te Pesth is Graaf Festetits in staat van faillissement verklaard, met een passief van 800,000 fl.

TURKYE.

Ali-Pacha is tot groot-vizier benoemd, in plaats van Reschid Pacha, en Fuad-Pacha heeft de leiding van het ministerie van buitenl. zaken aanvaard.

— Naar men verneemt is de Sultan voornemens een gedenkteeken ter eere van den overleden groot-vizier Reschid-Pacha op te rigten.

— De *Presse d'Orient* deelt de volgende berigten mede van de grenzen van Montenegro: De Montegrijnen hebben een inval op Turksch grondgebied gedaan. Een corps van 7000 man is de grenzen aan den kant van Herzegowina overgetrokken en op Piva aangerukt. De bevolking dezer plaats heeft aan hunne oproeping gehoor gegeven en is tegen den bevelhebber van de ongeregelde troepen opgestaan. Van daar zijn de Montenegrijnen naar Kesera getrokken, maar de bevelhebber was aldaar van hun voornemen verwittigt en dus op zijne hoede; hij ziet zich echter ingesloten. De opperbevelhebber van het leger in Romelie, Ismaël-Pacha is op weg naar Ipek met 10 bataillons en de bezettingen van verschillende steden hebben bevel ontvangen om zich gereed te houden.

— De onderkoning van Egypte heeft verlof gegeven tot het aankoopen van 1200 paarden in zijn land, ten behoeve van de Engelsche ruiterij in Indië.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 11^den^ Januarij de heer A. Nap, van Groningen, in de Regten, met *Theses*.

234ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

2de Trekking. N°s. 13687, 14615 en 19646 ieder een prijs van ƒ 1,000.
3de Trekking. N°. 16422 een prijs van ƒ 100,000. N°. 12105 een prijs van ƒ 10,000. N°. 16262 een prijs van ƒ 1,500. N°s. 4015, 6679 en 16068 ieder een prijs van ƒ 1,000.

Burgerlijke Stand.

Van den 7 tot en met den 13 Januarij 1858.

BEVALLEN: C. H. Rietbergen, geb. Alexander, D. — M. A. C. Keereweer, geb. Elkerbout, D. — H. Questroo, geb. Bon, D. — A. J. van Honstede, geb. Gieseke, D. — G. Coppy, geb. Christiaanse, D. — E. A. Schreuder, Z. — J. Heuself, geb. Robbers, Z. — P. Verbeek, geb. van Duuren, D. — C. H. Doornik, geb. Bastiaans, Z. — J. A. Kuins, geb. Gellermann, Z. — H. Larde, geb. Klaren, Z. — J. van Wijk, geb. Verhey, Z. — G. de Groot, geb. Kantebeen, Z. — P. S. Cornelissen, D. — A. C. Hilvers, geb. van Rooy, D. — A. Taffijn, geb. Langezaal, D. — G. le Noble, geb. Nieuwenburg, Z. — M. Hagemans, geb. Planken, Z. — S. Jacobs, geb. Kolpa, D. — A. Reuel, D. — J. E. Etienne, geb. Scherjon, D. levenl. — J. E. Schols, Z. — B. Faes, geb. Hakkenberg, D. — M. J. J. Simon Thomas, geb. Ballot, D. — M. J. Leget, geb. Korswagen, D. — M. Griffioen, geb. van Zijp, D. — C. Borgerding, geb. van der Wilk, D. — M. Kaptein, geb. Onderwater, D. — C. Kesseboom, geb. de Jong, D. — G. Oudshoorn, Z. — A. M. L. Fuchs, geb. Schoovers, Z. — J. La Lau, geb. van Leeuwen, Z. — W. Stikkelman, geb. van Velsen, D. — J. Eggink, geb. Bink, Z. tweel. — J. van Galen, geb. Brakel, D. — H. C. Langeveld, geb. Martijn, Z. — G. Wijsman, geb. Kuiper, Z. levenl.

GEHUWD: J. Bezie, Jm. en W. K. Wagemans, Jd. — J. H. van der Waal, Jm. en K. Geldmaker, Jd. — Mr. H. Rochussen, Jm. en A. M. C. Koch, Jd.

OVERLEDEN: L. G. Bekooy, 75 j. — J. Fallaux, Z., 3 m. — D. Wijsman, 53 j. — S. M. van Steenbergen, D., 5 m. — Cath. Lares, 76 j. — Rosal. Schmidt, 25 j. — F. van Gemert, Z., 3 j. en 9 m. — C. Flaman, D., 3 w. — J. P. Servaas, 59 j. — Louise Franc. Brugmans, 54 j. — A. Verhoog, 52 j. — A. Veekman, 19 j. — J. Dondorp, Z., 7 m. — J. C. van den Dop, geb. Beekman, 74 j. — J. Parmentier, 66 j. — Sara de Vries, 87 j. — A. J. Cornelissen, D., 10 j. — C. Visser, D., 1 j. en 3 m. — H. Hermans, 80 j. — H. Heykoop, geb. Wynnobel, 60 j. — D. Rijke, 60 j. — M. H. Verbiest, geb. Genet, 69 j. — J. Poit, geb. Schalkwijk, 66 j. — J. Schultz, geb. Geerling, 74 j. — Hend. de Bref, 72 j. — W. de Graaf, Z., 2 j. en 4 m. — C. O. Hendriehs, Z., 2 j. en 8 m. — H. van den Berg, 34 j. — P. Dee, Z., 2 m. — J. Molenaar, geb. Bom Verhoeven, 43 j. — S. van Riet, geb. Jongbloed, 71 j.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: Mr. H. ROCHUSSEN, en A. M. C. KOCH.

LEYDEN, 12 Januarij 1858.

Eenige Kennisgeving.

Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe M. J. J. SIMON THOMAS — BALLOT.

LEYDEN, 11 Januarij 1858.

Heden overleed tot onze innige droefheid onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw de Wed. J. G. SCHULTZ, geb. GEERLING.

Uit aller naam,

LEYDEN, 10 Januarij 1858. B. H. BOMMEZIJN, *V. D. M.*

Op begeerte van de Overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

Heden overleed plotseling in den ouderdom van 64 jaren Mejufvrouw L. LAMMERS.

LEYDEN, 11 Januarij 1858.

Eenige en Algemeene Kennisgeving.

Bij deze betuig ik mijnen welmeenenden dank voor de bewijzen van deelneming, betoond bij de bevalling mijner Echtgenoot.

ZUIDERZICHT onder Soeterwoude, 15 Januarij 1858. J. VAN SCHILFGAARDE.

De GENEESKUNDIGE FACULTEIT DER LEYDSCHE HOOGESCHOOL heeft den Schrijver der Verhandeling onder de Zinspreuk: „*Nihilum ex nihilo*" eene eervolle melding waardig geoordeeld en noodigt hem uit, om, desverkiezende, zijnen naam voor den 25sten Januarij 1858 schriftelijk aan den Decanus van voornoemde Faculteit, H. J. HALBERTSMA, te willen opgeven.

REGENTEN VAN HET EVANG. LUTHERSCH WEES- EN OUDELIEDEN-HUIS, nog gedrukt, wegens de duurte van vroegere jaren, door een voor hunne inrigting belangrijk tekort, roepen beleefdelijk tot instandhouding van hun Gesticht, de liefdadigheid hunner Medeburgers in, en zullen zich op aanstaanden Maandag den 18den Januarij aan de huizen der Ingezetenen vervoegen, tot het doen eener Collecte, om in de behoeften van onderhoozen en ingekeerden te kunnen blijven voorzien.

D. R. BOVENKERK,
T. G. HOUTHUYSEN,
G. J. HEINTZ,
H. F. SCHLETTE.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, onder Directie van **BREEDE & VALOIS.**

MAANDAG, 18 JANUARIJ 1858. (No. 7 van 't Abonnement). Op veelvuldig verlangen: **Paillas**, Drama in 5 bedrijven; 1e bedr. De intogt van Paillas en zijn huisgezin; 2e bedr. Paillas als [illegible]; 3e bedr. Paillas op het gemaskerd bal; 4e bedr. Paillas als [illegible]; 5e bedr. De verzoening. [illegible]: [illegible] **Koppigheid**, Blijspel in 1 bedrijf.

Aanvang ten half zeven ure.

Men verlangt tegen Februarij e. k. eene **Dienstbode**, bekwaam voor het huiswerk en welke een burger pot goed kooken kan. Adres onder Letter **A.** bij den Boekhandelaar P. H. VAN DEN HEUVELL, alhier. Brieven *franco*.

Op zeer aannemelijke voorwaarden

bestaat in een fatsoenlijk burgergezin, voor een eenige Jufvrouw gelegenheid ter **inwoning** enz., met of zonder huiselijk verkeer, naar verkiezing. Ook is men niet ongenegen de **opleiding** en **verzorging** van 1 à 2 Kinderen op zich te nemen. Adres *franco* Lett. **X.** bij den Boekhandelaar D. NOOTHOVEN VAN GOOR te *Leyden*.

GEVRAAGD BINNEN LEYDEN,

een **Huis**, op eenen welgelegen stand, geschikt door deszelfs ruimte tot Fabriek en Handel in het klein. Adres *franco* onder Lett. **F.** bij den Boekhandelaar P. M. BAZENDIJK te *Rotterdam*.

PUBLIEKE AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, zijn van meening in het bijzijn der Commissie van Fabricage bij inschrijving en opbod **aan te besteden:**

Het BOUWEN VAN EEN STADS-ZIEKENHUIS, *aansluitende tegen het Academisch Nosocomium aan de Oude Vest, binnen de stad Leyden.*

En zulks op het Raadhuis aldaar, op Maandag den 15den Februarij 1858, des middags ten 12 ure.

Waarvan de Bestekken en Voorwaarden dagelijks, uitgezonderd de Zondagen, te lezen liggen op het Raadhuis van 10 tot 2 ure; alsmede in een der vertrekken van de Lakenhal, van 10 tot 4 ure. — De verlangde ophelderingen en aanwijzingen zal de Stads-Architect geven, bij wien op *franco* aanvrage Copieen van het Bestek en der vijf voornaamste Teekeningen, tegen betaling van vijf gulden, verkrijgbaar zijn.

De Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN alhier heeft uitgegeven en algemeen verzonden:

De toekenning van regt op verblijf in Neêrlandsch-Indië, en de hoofdonderscheidingen in zijne bevolking,

Naar aanleiding van art. 105, 106, 107 en 109 van het Regerings-Reglement voor N. I., door Mr. H. A. BLUME.

Prijs *f* 2.25.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 13 Januarij.

NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{?}{16}$	[illegible]	[illegible]
Dito Certificaten	» 3	»	$75\frac{?}{?}$	—	[illegible]
Dito dito	» 4	»	$96\frac{?}{?}$	$96\frac{?}{16}$	$96\frac{?}{16}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	—	[illegible]	[illegible]
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$135\frac{?}{?}$	$136\frac{1}{2}$	$135\frac{?}{?}$
O. I. Leening	» 4	»	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	99	—	—
BELGIE	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$51\frac{?}{?}$	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{2}$	»	$25\frac{?}{16}$	$25\frac{?}{16}$	$25\frac{?}{?}$
Dito Obligatiën	» 3	»	$42\frac{?}{?}$	$42\frac{?}{?}$	[illegible]
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$37\frac{7}{16}$	$37\frac{1}{2}$	—
Bewijzen Coupons			$5\frac{1}{8}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$44\frac{?}{?}$	$44\frac{7}{8}$	$44\frac{3}{8}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$101\frac{?}{?}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$102\frac{7}{8}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	—	—	—
Dito 1840	» 4	»	84	$84\frac{1}{?}$	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	$83\frac{?}{16}$	$83\frac{3}{8}$	$83\frac{3}{?}$
Dito dito Nieuwe	» 4	»	$82\frac{?}{?}$	83	$82\frac{?}{?}$
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	7	$150\frac{?}{?}$	$150\frac{?}{?}$	—
Dito Obligatiën	» 4	pCt.	$77\frac{?}{?}$	$77\frac{?}{?}$	$77\frac{?}{?}$
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
OOSTENRIJK, [illegible]	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	62	—	[illegible]
Dito Metall.	» 5	»	$78\frac{?}{?}$	$78\frac{1}{?}$	$78\frac{?}{?}$
Dito Nieuwe	» 5	»	$86\frac{?}{?}$	$86\frac{?}{?}$	—
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	$38\frac{?}{16}$	$38\frac{?}{16}$	$38\frac{?}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £	à 5	»	—	—	—
SARDINIE	» 5	»	—	—	[illegible]
PERU, Geldleening 1854	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» $4\frac{1}{2}$	»	$29\frac{?}{?}$	$29\frac{5}{?}$	$29\frac{?}{?}$
GRENADA, Obligatiën	» $3\frac{1}{2}$	»	$19\frac{?}{?}$	—	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	$19\frac{?}{?}$	$19\frac{5}{16}$	$19\frac{?}{?}$
N. GRENADA, [illegible]			$?\frac{?}{16}$	[illegible]	[illegible]

[illegible] $36\frac{1}{16}$.

[illegible] 1843, [illegible] 100, $4\frac{1}{2}$ pCt. [illegible].

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt. Prolongatie $4\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto [illegible]

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.70 à 9.80.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.